

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РОЗ'ЯСНЕННЯ З ПИТАНЬ ЗАСТОСУВАННЯ ЗАКОНОДАВСТВА У СФЕРІ ДЕРЖАВНОЇ ДОПОМОГИ

17 квітня 2018 р.

Київ

№ 5-pp/дд

Про застосування законодавства
у сфері державної допомоги

Антимонопольний комітет України, розглянувши подання Департаменту моніторингу і контролю державної допомоги від 12.04.2018 № 500-01/60-п,

ВСТАНОВИВ:

До Антимонопольного комітету України (далі – Комітет) надходять звернення органів влади про надання роз'яснень щодо застосування законодавства у сфері державної допомоги щодо надання повідомлень про чинну індивідуальну державну допомогу.

Закон України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» (далі – Закон) було прийнято Верховною Радою України 01.07.2014 на виконання міжнародних зобов'язань України, які виникли, зокрема, внаслідок підписання Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, Договору про заснування Енергетичного Співтовариства.

Відповідно до пункту 1 частини першої статті 1 Закону державна допомога суб'єктам господарювання (далі – державна допомога) – підтримка у будь-якій формі суб'єктів господарювання за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів, що спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції, створюючи переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності.

Отже, державна підтримка є державною допомогою, якщо одночасно виконуються такі умови:

- підтримка надається суб'єкту господарювання;
- фінансування державної підтримки здійснюється за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів;
- підтримка створює переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності;
- підтримка спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції.

1. Щодо обов'язку подання Комітету повідомлень про програми підтримки суб'єктів господарювання, які існували на день набрання чинності Законом

Відповідно до пункту 2 розділу 9 «Прикінцеві та перехідні положення» Закону встановлено, що усі надавачі державної допомоги протягом одного року з дня набрання чинності цим Законом зобов'язані подати Уповноваженому органу повідомлення про програми підтримки суб'єктів господарювання за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів, які існували на день набрання чинності цим Законом.

Тобто, надавачі державної допомоги протягом одного року з дня набрання чинності Законом (до 02.08.2018) зобов'язані подати Уповноваженому органу повідомлення про програми підтримки суб'єктів господарювання, які існували на день набрання чинності Законом.

Відповідно до пункту 15 частини першої статті 1 Закону програма державної допомоги - нормативно-правовий акт або сукупність актів, на підставі яких певним категоріям суб'єктів господарювання передбачається надання державної допомоги впродовж певного або невизначеного періоду у визначеному або невизначеному розмірі.

Отже, програма державної допомоги передбачає надання державної допомоги певним категоріям суб'єктів господарювання, тобто спрямована на невизначене коло суб'єктів господарювання.

Пунктом 2 розділу 9 Закону також передбачено, що подання повідомлення про програми підтримки суб'єктів господарювання за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів, які існували на день набрання чинності Законом, його розгляд та розгляд справи про державну допомогу здійснюються у порядку, визначеному розділом 4 Закону.

На виконання вимог Закону, розпорядженням Антимонопольного комітету України від 04.03.2016 № 2-рп затверджено Порядок подання та оформлення повідомлень про нову державну допомогу та про внесення змін до умов чинної державної допомоги, зареєстрований у Міністерстві юстиції України 04.04.2016 за № 501/28631 (далі – Порядок 2-рп).

Повідомлення щодо програм підтримки суб'єктів господарювання за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів, які існували на день набрання чинності Законом, подаються відповідно до додатка 1 до Порядку 2-рп.

2. Щодо індивідуальної державної допомоги

Відповідно до пункту 3 частини першої статті 1 Закону індивідуальна державна допомога - захід державної допомоги, що здійснюється поза межами програми державної допомоги, а також окремі заходи державної допомоги, що здійснюються в межах програми державної допомоги, але підлягають повідомленню згідно з умовами такої програми та цим Законом.

Тобто, індивідуальна державна допомога – це надання державної допомоги визначеним суб'єктам господарювання.

Згідно з пунктом 2 розділу 9 Закону встановлено, що усі надавачі державної допомоги протягом одного року з дня набрання чинності цим Законом зобов'язані подати Уповноваженому органу повідомлення саме **про програми підтримки суб'єктів господарювання** за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів, які існували на день набрання чинності цим Законом.

Відтак, якщо програма підтримки суб'єктів господарювання за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів, яка існувала на день набрання чинності Законом (02.08.2017), спрямована на визначених суб'єктів господарювання, такий захід буде вважатись чинною індивідуальною державною допомогою та не підпадатиме під дію пункту 2 розділу 9 Закону.

3. Приклад чинної індивідуальної державної допомоги

Комітетом було надано відповідь (вих. № 500-29/01-3350 від 20.03.2018) на лист Департаменту міського господарства Одеської міської ради від 21.02.2018 № 258/вих щодо питання чи потрібно подавати повідомлення до Антимонопольного комітету України щодо Міської цільової програми розвитку та збереження зелених насаджень м. Одеси на 2017-2020 роки, яка є чинною індивідуальною підтримкою, для отримання від Уповноваженого органу рішення про допустимість державної підтримки відповідно до Програми.

Відповідно до інформації, наданої зазначеним листом Департаменту міського господарства Одеської міської ради, Міська цільова програма розвитку та збереження зелених насаджень м. Одеси на 2017-2020 роки, яка затверджена рішенням Одеської міської ради від 08.02.2017 № 1607-VII (далі – Програма), була прийнята до набрання чинності Законом у повному обсязі і передбачає надання державної підтримки чітко визначеному суб'єкту господарювання, тому такий захід є індивідуальним і не відноситься до програм державної підтримки, тобто не підпадає під дію пункту 2 розділу 9 Закону. Отже, для подання повідомлення про такий індивідуальний захід підтримки відсутні правові підстави, а тому надання фінансової підтримки комунальному підприємству «Міськзелентрест» в рамках Програми без повідомлення Комітету відповідає положенням Закону.

Разом з тим у випадку ініціювання нормативно-правових актів або сукупності актів, що передбачатимуть надання державної допомоги комунальному підприємству «Міськзелентрест» після набрання чинності Законом у повному обсязі, тобто після 02.08.2017, надавач державної допомоги повинен подати повідомлення про нову державну допомогу Комітету та керуватись положеннями Закону.

Враховуючи наведене, керуючись статтею 7 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» та статтею 8 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання», Антимонопольний комітет України надає такі

РОЗ'ЯСНЕННЯ:

1. Усі надавачі державної допомоги протягом одного року з дня набрання чинності – до 02 серпня 2018 року, зобов'язані подати Уповноваженому органу повідомлення про програми підтримки суб'єктів господарювання за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів, які існували на день набрання чинності Законом України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».
2. Відповідно до визначення, наведеного в пункті 15 частини першої статті 1 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання», програма державної допомоги передбачає надання державної допомоги певним категоріям суб'єктів господарювання, тобто спрямована на невизначене коло суб'єктів господарювання.
3. Якщо програма підтримки суб'єктів господарювання за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів, яка існувала на день набрання чинності Законом України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання», спрямована на визначених суб'єктів господарювання, такий захід буде вважатись чинною індивідуальною державною допомогою та не підпадатиме під дію пункту 2 розділу 9 Закону.

Голова Комітету

Ю. ТЕРЕНТЬЄВ